

NIT DE REIS

Albert Martínez i Elcacho

A la porteria d'un edifici antic, sobre un matalàs d'es-cuma, dos cossos col·lideixen repetitivament a la claror tènue d'una làmpada vella. L'instint més animal, disfressat de joc amorós, s'apodera de l'habitació. Un lloc lúgubre i depriment. És nit de Reis però allí només hi ha una princesa. Ballarina ocasional, meretriu habitual.

A l'entresòl, un catedràtic en petits furts i el seu cunyat preparen un nou cop. Reunits a la vora de l'estufa, estudien la millor manera de sostreure un bon botí sense risc. S'hi miren una mica, perquè, en el darrer assalt a una fàbrica de cosmètics, no van tenir gaire sort. El guarda de seguretat els va enxampar in fraganti i l'únic que van poder arrambar va ser un mostrari de perfums. Les fragàncies seran un regal de Reis idoni per a les respectives parelles però una recompensa insuficient per a dos rapinyaires nocturns.

Més amunt, al primer pis, hi viu un home que no viu. Està desesperat perquè, quan acabin les vacances de Nadal, finirà la seva vida en llibertat. Dotze mesos entre barrots i la solitud acompanyada de desídia l'esperen. En vista

d'aquest panorama desolador, la mare l'anima com pot. Tanmateix, als seus cinquanta-dos anys i després d'haver passat llargues temporades a la garjola, no hi ha consol que animi ni ànim que consoli.

El segon pis és buit. No hi viu ningú.

Pujant les escales, estretes i atrotinades, s'arriba al domicili d'un pensionista obstinat. Maniàtic del reciclatge i de les coses sense utilitat, recull tot el que troba. Tant és així que la porta de casa gairebé està taponada per l'acumulació de roba vella de segona, tercera o quarta mà, bosses de plàstic plenes de coses diverses i electrodomèstics avariats. De fet, descuida tant el pis com la higiene corporal. A més, és difícil poder-hi dialogar.

Sobre aquest niu de fauna indescriptible, hi ha el darrer habitatge de l'immoble. Allí, hi viuen en Conrad, els seus pares i un gat, el qual evita, d'un quant temps ençà, que els rosegadors pugin des del paradís de l'amuntegament fins al quart pis i destorbin la pau que hi regna. En Conrad espera impacient que passi la nit. Ha deixat aigua per als camells i menjar per a Ses Majestats. Desitja que enguany siguin més generosos i que els tres d'Orient li portin tot allò que ha demanat en la carta que va escriure il·lusionat. Els pares, però, saben que els Reis no compliran. L'atur sense retribució i el sou que reporten les feines esporàdiques no són suficients. Ara bé, malgrat que no poden ser reis, sí que són mags. Per poder arribar a final de mes, cal fer màgia i, malauradament, algun truc d'escapisme.

És negra nit a la ciutat. Això no obstant, els carrers són plens de vida. De mala vida. El barri es perd sense remei. Precisament, els cunyats de l'entresòl ja han ordit un pla i es disposen a dur-lo a terme. Un d'ells fa una estona que ha

sortit per controlar que, al polígon industrial on aquesta nit perpetraran el robatori, no hi hagi vigilància. L'altre baixa sigil·losament els esglaons, a les fosques, carregat amb eines més pròpies d'un lampista que d'un pispà. Silenciosament, s'arrapa a la barana. En aquell precís moment, però, el llum del replà s'encén. És la princesa sense regne, que surt de la porteria arreglant-se el vestit. El cunyat es queda garratibat i esmaperdut perquè descobreix que la noia misteriosa, la dels gemecs fingits, és la seva germana petita.

L'home que té per costum arregar *oinis* (objectes inútils no identificats) obre, com pot, la porta del seu pis i baixa amb la intenció de netejar els contenidors del barri. Sap que és nit de Reis i potser trobarà alguna cosa interessant. Tanmateix, en arribar a l'entrada, el que es troba és un espectacle dantesca. El veí de l'entresòl escridassa en veu baixa una noia jove, la seva germana petita, mentre ella prova de posar pau pegant-li cops amb una sabata de taló. De cop, però, es paralitzen tots en sentir el soroll d'una clau copejant el vidre de la porta d'entrada a l'edifici. A l'altre costat, algú intenta posar la peça de metall al forat del pany sense èxit. La mà tremolosa i el vaivé del cos no li permeten encertar. Un alè de dubte recorre l'estança quan la silueta ho torna a intentar infructuosament. Finalment, tot d'un plegat, el cunyat obre la porta. A l'altra banda del llindar, el veí que en breu tornarà a complir condemna, amb unes quantes copes de més, els saluda efusivament. Torna de celebrar una de les últimes nits en llibertat, i és que ha estat ofegant penes juntament amb uns col·legues.

És la una de la matinada i, en aquell vestíbul, que per dimensions seria tan sols la cambra de comptadors en qualsevol altre edifici, hi ha més moviment que dins

del bombo d'una rentadora que centrifuga. El lladregot de l'entresòl, la germana amb aires de princesa de barri, l'home que pateix síndrome de Diògenes, el delinqüent que tornarà a la presó, tots embotits entre el racó de sota l'escala, l'envà de la porteria i la porta del carrer, fan un xivarri escandalós.

En Conrad, que no pot agafar el son per culpa dels nervis propis de l'esperada arribada dels Reis Mags, obre la porta de casa en sentir aquell rebombori. Enfundat dins d'un pijama foradat i agafant el gat als braços, baixa per l'escala esperant sorprendre una comitiva reial carregada de paquets. En arribar a l'últim replà, però, l'únic que descobreix és una estampa força allunyada de l'Epifania més clàssica. En aquell quadre, tot i que hi ha una princesa, hi falten reis. De tota manera, amb molta imaginació, aquells tres homes també podrien ser Melcior, Gaspar i Baltasar. Això sí, d'incògnit.

Corrents escala amunt, per no ser descobert per Ses Minoritats, en Conrad s'atura davant de la porta del segon pis. El segon pis és buit. No hi viu ningú d'ençà que va morir la senyora Enriqueta fa un parell de mesos. No obstant això, ara la porta és entreoberta. Per un instant, el vailet té la curiositat d'entrar-hi, però, en l'últim moment, decideix avortar aquella idea i continuar pujant. Amb tot, el gat se li esmuny de les mans, corre desafortat cap a la segona planta, encara la porta és a penes oberta i s'hi escola fugisser. En Conrad no té alternativa, ha de recuperar el mix i, a més, sent com puja de tomballons el veí convicte, el qual, tot i que s'hauria d'aturar al primer pis, fa la intenció de continuar ram d'escala amunt. Sense

pensar-s'ho dues vegades, el nen entra ràpidament al segon i tanca la porta sense fer ni gota de soroll. Dins la fosca, a les palpentes, intenta trobar l'interruptor que li faci més fàcil i menys atterradora la cerca del gat. De sobte, un soroll estrepitos, provocat per la trencadissa d'algun objecte de vidre al final del passadís, el fa xisclar de por. Després d'uns segons de pànic i incertesa, miraculosament, troba l'interruptor d'improvís i pot encendre el llum.

A fora, al replà de l'escala, el veí reincident del primer per fi encerta l'accés de casa seva. Això sí, ajudat per sa mare i guiat, a base de cops, per una espadenya de franel·la que té la sola gastada. D'altra banda, el cunyat i sa germana se'n van cap al domicili dels pares, barallant-se a crits pel carrer, per la qual cosa, una nit més, el gran cop haurà d'esperar. Mentrestant, el veí del tercer remena per aquí i per allà, a la recerca d'un nou tresor per ser entaforat al seu cau i a l'espera que els Serveis Socials l'ajudin d'una vegada per totes.

A l'interior del pis de la difunta Enriqueta, en Conrad crida el gatet però no n'obté resposta. Entra al lavabo, al dormitori i a la cuina, però ni rastre del marruix. Només li queda per revisar el menjador, al final del passadís. Uns tremolins li recorren, sens pausa, el cos; d'altra manera, immòbil. A pesar de la por que el paralitza, fa el cor fort, aguanta la respiració, empeny la porta del menjador i n'encén el llum. Allà, al mig de la sala, estirat sobre la catifa, el gat és feliç, tranquil i impassible. S'entreté jugant amb un cabdell de llana. Per terra, també hi ha els fragments d'un gerro de taula trencat. Sobre la taula, plena de pols, només hi ha un sobre. Potser és la darrera de les cartes que

va rebre la vídua abans de traspasar. Dintre, encara vàlid, un xec regal d'un dels centres comercials de la ciutat per valor de cent euros.